

[Pia Kjærsgaard]

der drages ind i vurderingen af en ansøgning til hjemmeværnet.

Svar (10/1 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Der henvises til mit svar af i dag på spørgsmål nr. S 432.

Spm. nr. S 462

Til *forsvarsministeren* (30/12 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Hvad agter regeringen at gøre ved det problem, at Danmark ikke kan regne med at få indflydelse på USAs – og eventuelt Storbritanniens – brug af atomvåben på dansk territorium?«

Begrundelse

Ministeren fastholdt under folketingsdebatten den 13. november 1985, at brugen af atomvåben (dvs. brugen af USAs og eventuelt Storbritanniens atomvåben i Europa) vil ske efter en politisk afgørelse på grundlag af konsultationer mellem NATO-landene. Denne teori indebærer jo også, at USA vil spørge Danmark, inden USA anvender atomvåben på dansk jord.

Desværre viser en lidt grundigere undersøgelse, at den danske regering ikke har fjernteste garanti for at blive hørt, før det sker.

For det første sikrer NATOs generelle retningslinier for brug af atomvåben kun konsultationer, hvis »tiden og omstændighederne tillader det«. Om rækkevidden af dette afgørende forbehold, som i praksis betyder, at USAs præsident står frit, kan bl.a. henvises til en amerikansk kongresstudie: »Authority to order the use of nuclear weapons«, Congressional Research Service, Library of Congress, december 1., 1975.

For det andet hindrer NATOs konsultationsprocedurer på intet tidspunkt, at USAs præsident beordrer Saceur til i sin egenskab af øverstkommanderende for USAs styrker i Vesteuropa at bruge USAs atomvåben uden forudgående konsultation. Om denne mulighed kan henvises til senatsrapport af 2. december 1973 (»US Security Issues in Europe: Burden Sharing and Offset MBFR and Nuclear Weapons«).

For det tredje kan man forestille sig, at hvis Danmark er i en skærpet situation, hvor der er kommet USA-forstærkninger til landet, så følger det af flyforstærkningsaftalen fra 1976 (offentliggjort 1984), at »USAs luftvåben bevarer kommando og kontrol over deres personel, materiel, udstyr og forsyninger . . .«. Det vil sige, at i den situation vil spørgsmålet om konsultation, før USA bruger atomvåben i Danmark, ikke alene afhænge af forbeholdet i de generelle retningslinier og problemet med Saceurs dobbeltrolle, men Danmark har da juridisk fraskrevet sig enhver praktisk kontrolmulighed.

Svar (15/1 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Det må bero på en misforståelse, at der i denne forbindelse skulle foreligge et problem, idet skiftende danske regeringer har fundet danske konstitutionelle rettigheder og forpligtelser samt hensynet til dansk atompolitik fuldt ud tilgodeset ved NATOs gældende konsultationsprocedurer for den eventuelle brug af atomvåben.

Spm. nr. S 464

Til *justitsministeren* (30/12 85) af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren oplyse, hvilken uenighed der ligger til grund for, at justitsministeriet betragtede sagen om Judy Andersens overførsel til Danmark som en ren formalitet, mens dommer Claus Levy, Københavns byret, havde en anden opfattelse af tingene, samt om denne uenighed er af en sådan karakter, at der bør gennemføres en præcisering af lovgivningen?«

Begrundelse

Ministeren udtalte til Ekstra Bladet den 24. december 1985, at »jeg må indrømme, at vi regnede det som en ren formalitet«, at Københavns byret godkendte aftalen mellem Vesttyskland og Danmark om overførsel af Judy Andersen til dansk fængsel.

Spørgeren er overbevist om, at mange andre blev lige så overraskede som ministeren. Med spørgsmålet ønskes en redegørelse for, hvori den konkrete uenighed mellem justitsministeriet og den pågældende dommer be-